IMANI YA KIBAHA'I NI NINI?

IMANI YA KIBAHA'I NI NINI?

Kimehakikiwa na:

Kamati ya Uhakiki wa Tafsiri ya Kiswahili ya Kitaifa ya Baraza la Kiroho la Kitaifa la Wabahá'i wa Tanzania

Kimechapishwa na Kamati ya Vitabu, Uchapishaji na Usambazaji ya Baraza la Kiroho la Kitaifa la Wabahá'i wa Tanzania S.L.P. 585,

Dar es Salaam, Tanzania.

Simu: +255-685 637 422

Barua Pepe: secretariat@bahai.or.tz

<u>literature@bahai.or.tz</u>

Toleo la: 2020

© Baraza la Kiroho la Kitaifa la Wabaha'i wa Tanzania

Imani ya Kibaha'i ni nini?

Imani ya Kibaha'i ni dini iliyofunuliwa na Baha'u'llah, Mdhihirishaji (mjumbe wa mungu) kwa siku za leo. Hi ni dini ile ile ya Mungu iliyoyofunuliwa na wajumbe wa kale kama vile Musa, Yesu Kristo na Manabii wengine, lakini mafundisho ya Kibaha'i yanalingana na mahitaji ya mwanadamu ya siku hizi.

Imani ya Kibaha'i ni dini na wala si madhehebu ya dini yoyote nyingine na haina madhehebu. Ni miongoni mwa dini kuu za dunia kama vile Uhindu, Uyahudi, Uzoroasta, Ubudha, Ukristo, Uislamu, iliyofunuliwa baada ya Uislamu.

"....watu wa dini zote wanapata, katika mafundisho ya Bahá'u'lláh, uanzishwaji wa dini moja ya Ulimwengu – dini ambayo inapatana kabisa na hali za sasa, ambayo kwa kweli inatoa uponyaji wa mara moja wa ugonjwa usioponyeka, ambayo inatuliza kila maumivu, na inatoa dawa ya kweli inayoharibu nguvu za ugonjwa wa aina yoyote..."

(Kutoka Maandiko Matakatifu ya Kibaha'i)

Imani ya Kibaha'i ilianzia wapi?

Imani ya Kibaha'i ilianzia katika mji wa shirazi nchi Uajemi (Persia). Mnamo tarehe 23 Mei 1844, Kijana mmoja aliyejulikana kwa jina la Báb (yaani Lango) alijitangaza Mwenyewe kuwa ni Mdhihirishaji (Mjumbe) wa Mungu. Yeye alitangaza juu ya ujio wa Yule Ambaye Mungu Angemdhihirisha (Baha'u'llah), mfunuaji wa Neno la Mungu Ambaye angekuja kuleta kipindi cha amani kwa binadamu wote. Baada ya miaka 6 (sita) ya mateso, Báb aliuawa kishahidi mbele ya umati wa watu elfu kumi, mnamo Julai 9, 1850, katika mji wa Tabriz, huko Uajemi akiwa na umri wa miaka 31.

Miaka 19 baadaye, yaani mnamo mwaka 1863, Bahá'u'lláh alijidhihirisha kwa kuutangazia Ulimwengu kuwa Yeye ndiye Yule Mwahidiwa wa Nyakati zote Ambaye Báb na Wadhihirishaji wengine wote waliomtangulia walimtabiri. Kwa Maneno ya Kifahari Yeye alijitangaza:

"Wakati ulioamriwa kwa watu na jamii ya dunia sasa umewadia. Ahadi za Mungu, kama zilivyoandikwa katika Maandiko Matakatifu, zote zimetimizwa."

Kama ilivyo kwa kila Mdhihirishaji wa Mungu, Bahá'u'lláh alipingwa kwa ukali na kuteswa. Kama vile Ibrahimu, Yeye pia alihamishwa, kama vile Musa, Yeye pia alipigwa kwa mawe, kama vile Yesu Kristo, Yeye pia alipigwa, kuadhibiwa na kudhalilishwa. Baada ya takribani miaka 40 (arobaini) ya mateso, vifungo na uhamisho, akiwa uhamishoni Israel, Bahá'u'lláh alifariki dunia mnamo tarehe 29 Mei, 1892, akiwa na umri wa miaka sabini na tano (75), huko Bahji karibu na mji wa Akká.

Ni mji huu huu wa Akká ambao Isaya alibashiri kuwa ungekuwa kimbilio kwa viumbe wa Mungu. Hosea pia alilitaja bonde hili kama "mlango wa tumaini" kwa binadamu.

Maana ya neno hili "Baha'i" ni nini?

Neno hili "Baha'i" linatokana na jina la mwanzilishi wa Imani ya Kibaha'i aitwaye Bahá'u'lláh, na Bahá'u'lláh maana yake ni "Utukufu wa Mungu". Mbaha'i ni mfuasi wa Bahá'u'lláh.

Bahá'u'lláh ni nani?

Ni Mwalimu Mkuu wa ulimwengu na Mdhihirishaji wa Mungu kwa wakati huu. Yeye anatimiza unabii wa dini zote zilizopita kwa kuwaunganisha watu na mataifa kuwa kitu kimoja kama ilivyotabiriwa katika Biblia Takatifu juu ya kutazamia "zizi moja na mchungaji mmoja". Na katika Quran Tukufu pia tunasoma: "Na kama Mwenyezi Mungu Angalipenda Angewafanyeni kundi moja." AL-MAAIDA 5:49

Wabaha'i husalimianaje?

Waumini wa kila dini au madhehebu huwa na aina fulani ya salamu au maamkizi ambayo huwatambulisha kuwa wao ni waumini wa dini au madhehebu fulani. Kwa mfano, "Tumsifu Yesu Kristo, Milele Amina", au "Bwana Yesu Asifiwe", au "Bwana Asifiwe, Amina" au "Assalaam Aleykhum" Aleykhum Msalam", n.k.

Wabaha'i husalimiana "Allah'u'Abha!" maana yake "Mungu ni Mtukufu Kabisa."

Wabaha'i husali siku gani?

Mbaha'i anapaswa kusali na kusoma Maandiko Matakatifu angalau mara mbili kila siku asubuhi na jioni.

Kila dini ina kalenda yake. Kalenda ya kibaha'i inajulikana kama Kalenda ya Badi. Na kwa mujibu wa kalenda hii, mwezi mmoja wa Kibaha'i una siku 19, na mwaka mmoja una miezi 19. Pia kuna siku 4 au 5 za ziada kwa kila mwaka katikati ya mwezi wa 18 na 19. Wabaha'i hukutana kusali pamoja na kushauriana siku ya kwanza ya mwezi wa Kibaha'i ambayo huitwa Karamu ya Siku 19. Hii yaweza kuangukia siku yoyote ya juma.

Wabaha'i husali wapi?

Katika mojawapo ya sala alizofunua, Baha'u'llah husema: "Heri pahali, na nyumba, na mahali, na mji, na moyo, na mlima, na kimbilio, na pango, na bonde, na nchi, na bahari, na kisiwa, na shamba ambapo Jina la Mungu limetajwa, na Sifa Yake kutukuzwa."

Kutokana na sala hiyo hapo juu ni dhahiri kuwa mahali popote pale wakusanyikapo watu kwa lengo la kulitaja na kulitukuza Jina la Mungu pamebarikiwa.

Walakini Wabaha'i wana majengo ya aina mbili ambamo hukutana kwa ajili ya kusali na kumtukuza Mungu. Majengo haya huitwa Haziratul-Quds (Bahai Senta) na Mashriqul-Adhkar (Mahekalu).

Wabaha'i huendesha ibada zao kama vile makanisa, masinagogi, misikiti na mahekalu?

La hasha! Imani ya Kibaha'i haina urembo wala madoido yoyote au mahubiri. Ibada hujumuisha kusali na kusoma Maandiko Matakatifu ya Kibaha'i pamoja na hayo ya dini zingine zote kuu.

Kwa nini tunasali?

Kama vile miili yetu huhitaji chakula cha kimwili kila siku ili tupate afya na nguvu, vivyo hivyo roho zetu ambazo ndizo sehemu muhimu zaidi kuliko miili yetu huhitaji chakula cha kiroho ili ziweze kukua na kusitawi. Chakula hicho cha kiroho ni sala. Moyo wa mtu ni kama vile kioo ambacho vumbi hukichafua endapo mtu huyo hamgeukii Mungu na kusali ili kiweze kung'arishwa tena. Na hapo ndipo atakapoweza kuonesha sifa za Mungu na kuwasaidia wenzake.

Katika Imani ya Kibaha'i maombi au sala si maneno tu, hata kazi zetu za kila siku zinaweza pia kuchukuliwa kama sala. Bahá'u'lláh amesema kwamba kazi ambayo hufanywa kwa uwezo wetu wote, na katika moyo wa huduma kwa binadamu, ndiyo aina bora kabisa ya sala; ndiyo ibada.

'Abdu'l-Baha hutuambia kwamba *"sala ni mazungumzo na Mungu."* Kwa hiyo tunaposali tunazungumza na Mungu.

Pia anaendelea:

"Katika sala ya hali ya juu kabisa, watu huomba tu kwa ajili ya upendo wa Mungu, si kwa sababu wanamuogopa Yeye au jehanam, au kutumaini kupata Baraka au kuingia mbinguni...Wakati mtu ampendapo binadamu mwingine, ni vigumu kwake kukosa kutaja jina la mpenzi wake. Jinsi gani ilivyo vigumu zaidi kutotaja jina la Mungu wakati mtu amekwishampenda Yeye...Mtu wa kiroho hapati furaha yoyote katika chochote kile ila katika kumbukumbu ya Mungu."

"Ikiwa rafiki mmoja humpenda mwingine, si ni kawaida kwamba angependa kusema hivyo? Hata kama anajua kuwa rafiki yake anafahamu juu ya upendo wake, si ni bado angelipenda kumwambia juu ya jambo hilo?...Ni kweli kwamba Mungu hujua matakwa ya mioyo yetu lakini msukumo wa kuomba ni wa kawaida, ukitoka kwenye upendo wa binadamu kwa Mungu."

Vile vile Yeye husema, "Hakuna kitu kitamu zaidi katika ulimwengu wa uhai kuliko sala. Binadamu lazima aishi katika hali ya sala. Hali iliyobarikiwa zaidi ni hali ya sala na kuomba. Sala ni mazungumzo na Mungu. Pato kuu kabisa au hali iliyo tamu zaidi si nyingine ila mazungumzo na Mungu. Hufanyiza hali ya kiroho, hufanyiza ufahamivu na maono ya mbinguni, hufanyiza mivuto mipya ya Ufalme na huamsha mwelekeo wa akili ya juu sana."

Muhammad pia amesema kwamba sala ni kama ngazi ambayo imetundikwa kati ya mbingu na dunia ambayo kwayo tunaweza kupanda hadi paradiso.

Katika Sala Ndefu ya Faradhi, Bahá'u'lláh amefunua: "...ifanye sala yangu moto ambao utateketeza vizuizi ambavyo vimenifungia nje ya uzuri Wako, na mwanga ambao utaniongoza kwenye bahari ya Ukaribu Wako."

Hivyo tunaposali, sisi tulio wanyonge tunaweza kumsihi na kumuomba Mungu na kutaka msaada Wake. Daima lazima tukumbuke kwamba sala katika hali yake ya usafi kabisa husaidia kutuleta karibu zaidi na Mungu na kufikia Ukaribu Wake.

Imani ya Kibaha'i inawaletea nini wanadamu?

Imani ya Kibaha'i inawapuzia wafuasi wa dini zote za zamani uhai mpya wa kiroho. Inawafanya kuwa kitu kimoja katika roho. Inawajaza tumaini jipya na upendo kwa binadamu. Inawapa maono mapya ya umoja na ukweli wa imani zao zote. Inawafunulia hatima inayomngoja mwanadamu.

Ujumbe wa Bahá'u'lláh ni upi?

Msingi wa ujumbe wa Bahá'u'lláh ni umoja: Kwamba binadamu wote ni wamoja hivyo lazima waungane na kuwa kitu kimoja, jamaa, tabaka, mataifa, makabila na dini zote katika moyo wa kuelewana na umoja kamili chini ya uongozi wa Mungu Mmoja, Ambaye sote tunamwamini

Katika Maandiko Yake Yeye husema:

"Dunia ni Nchi moja na binadamu ni raia wake".

Baha'u'llah amelidhihirisha hili kwa kuwaelimisha watu wote wa ulimwengu. "Yeye ni Mwalimu Mkuu wa Ulimwengu, wakiwa matajiri au mafukara, weusi au weupe, wa mataifa ya mashariki au magharibi, kaskazini au kusini".

Mahali pengine Yeye anawafananisha binadamu na maua yameayo katika bustani (dunia) na kwamba tofauti ya rangi zao inapaswa iwe chachu ya umoja na mapatano kama vile maua yaipambavyo bustani.

Ni yapi baadhi ya Mafundisho ya Imani ya Kibaha'i?

Bahá'u'lláh alitilia mkazo kanuni fulani fulani ili kuwaleta watu pamoja katika ulimwengu wenye amani, endelevu na ulioungana. Baadhi ya kanuni hizi ni kama zifuatazo: -

❖ Mungu ni Mmoja: kwamba kuna Mungu mmoja tu wa kweli ambaye ndiye muumba wa vitu vyote na ambaye sisi sote twamuabudu. Tangu mwanzo mwanadamu amekuwa na haja ya kumjua Muumba wake. Njia pekee ya kumjua Huyu Ambaye hakuumbwa na Hana mwanzo wala mwisho ni kwa kupitia Wadhihirishaji Wake ambao hutokea takribani kila baada ya miaka elfu moja.

- ❖ Dini ya Mungu ni Moja: kwamba dini zote hizi za ulimwengu hutokana na Chanzo kimoja na kwa asili ni moja na hufuatana kama zilivyo sura za kitabu kimoja na kila Mdhihirishaji (Mjumbe) humshuhudia na kumkiri Yule Aliyemtangulia.
- ❖ Umoja wa Wanadamu: kwamba bila kujali tofauti zao mbalimbali kama vile dini, makabila, rangi, mataifa, matabaka, jinsia, itikadi, n.k, wao wote wameumbwa na Mungu mmoja tu na ni watoto wa Baba mmoja. Tofauti zetu zote hizi zinapaswa ziwe chanzo cha upendo na mapatano kama vile maua ya rangi mbalimbali yameavyo katika bustani moja. Familia ndiyo msingi wa umoja.
- Uhuru wa kutafuta Ukweli: kwamba kila mtu lazima aachwe huru kutafuta ukweli wa mambo mbalimbali yeye mwenyewe, yakiwemo ya kiroho bila ya kuwepo kwa shinikizo au kujali ukoo, desturi, chuki na mila.
- Ukomeshwaji wa chuki za aina zote: kwamba chuki zote ambazo huwa ni chanzo cha kuwagawa binadamu; iwe ya dini, makabila, rangi, mataifa, matabaka, jinsia, itikadi, n.k, lazima ziondolewe na kukomeshwa.
- ❖ Uondoaji wa umasikini na utajiri uliokithiri: kwamba binadamu lazima wafanye kazi kwa bidii ili kuondoa umasikini. Lakini pia utajiri wa kukithiri unaowafanya wengine kula na kusaza ilhali wengine hawapati walau mlo mmoja lazima uondolewe
- ❖ Usawa kati ya wanawake na wanaume: kwamba mwanamke na mwanaume wamekuwa na daima wataendelea kuwa sawa mbele ya Mungu. Mungu hamhesabii haki mtu kwa sababu ya jinsia yake bali ni kwa sababu ya utii kwa Sheria Zake. Na utii kwa sheria za Mungu hautegemei jinsia ya mtu. Hivyo wanaume na wanawake lazima wapewe nafasi sawa, haki na upendeleo katika jamii.

- ❖ Elimu ya lazima kwa wote: kwamba kila mmoja lazima apate elimu ya msingi, pamoja na mafunzo ya kazi mbalimbali yatakayomwezesha kujipatia kipato maishani.
- Lugha moja ya msaada ulimwenguni: kwamba mataifa yote lazima yaungane pamoja kuchagua lugha moja ya kimataifa ambayo itatumiwa kama lugha ya pili pamoja na lugha ya kienyeji, ili kukomesha kutoelewana na kutoaminiana.
- ❖ Utatuzi wa migogoro ya kiuchumi kwa njia za kiroho: kwamba migogoro yote ya kiuchumi inayosababisha eneo moja la dunia kuendelea na lingine kubaki nyuma lazima itatuliwe kwa njia za kiroho na kimwili kwa majadiliano ya haki. Pia kilimo lazima kipewe uangalifu kamili.
- ❖ Mapatano kati ya dini na sayansi: kwamba dini ya kweli na sayansi ya kweli vipatane kwamba mambo yote ya dini na ya kitaalam lazima yaende sambamba.
- ❖ Usimamishwaji wa amani ya ulimwengu: kwamba watu wote lazima washughulikie upatikanaji wa Amani Ulimwenguni.

Imani ya Kibaha'i inaamini nini katika Mungu?

Dini zote kubwa hutueleza juu ya Mungu, vivyo hivyo na Imani ya Kibaha'i. Mafundisho Yake yatueleza kwamba, kuona jua likichomoza kila siku, kuona majira yakija kila mwaka hudhihirisha kuwa kuna utaratibu au mpango katika ulimwengu. Palipo na mpango, lazima pawepo mpangaji. Huyu Mpangaji au Muumbaji tunamuita Mungu.

Mungu, Muumba wa ulimwengu kamwe hawezi kujulikana, na ni kupitia tu kwa Wadhihirishaji Wake watakatifu, twaweza kuoneshwa sifa na mapenzi Yake, kama vile vioo kamili virejeshavyo nuru ya jua, inawezekana kupata ujuzi wowote wa kweli wa Mungu, na pia Kumuabudu.

Wadhihirishaji hawa ni kama sura mbali mbali katika kitabu kimoja cha Mungu, kila mmoja akitueleza zaidi juu ya ukweli ule ule kuwa kuna Mungu mmoja tu.

Kama kuna Mungu mmoja tu, kwa nini basi kuna dini nyingi?

Bahá'u'lláh hufundisha kwamba kwa kweli kuna Mungu mmoja tu na dini moja. Ingawa wasemaji ni wengi lakini lugha ya Mungu ni moja tu. Ni Ahadi ya Milele iliyoandikwa tangu zamani kwamba Mwenyezi Mungu hufikisha Neno Lake kwa wanadamu kwa njia ya Wajumbe Wake

Katika Quran Tukufu tunasoma: "Hii ndiyo kawaida ya Mwenyezi Mungu iliyotangulia zamani, wala hutapata mabadiliko katika kawaida ya Mwenyezi Mungu." AL-FATH 48: 24. Vile vile tunasoma "Ndiyo desturi ya wale Tuliowatuma kabla yako katika Mitume wetu; wala hutapata mabadiliko katika desturi Yetu." BANII ISRAAIL 17:77. Kuna aya nyingine nyingi katika Quran ambazo hushuhudia ukweli huu.

Kristo pia alisema: "Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe." LUKA 21:33

Hivyo ni dhahiri kwamba ili tuweze kuendelea kuyapata maneno haya ya Mwenyezi Mungu, lazima atutumie Mjumbe Wake kila baada ya takribani miaka elfu moja.

"Hutengeneza jambo kutoka Mbinguni mpaka ardhini kisha linapanda Kwake siku ambayo kipimo chake ni miaka elfu moja mnayotumia katika kuhesabu." AS-SAJDA 32:6

Wabaha'i huamini na pia huwapenda Wadhihirishaji wote wa Mungu kama vile Krishna, Musa, Zoroasta, Budha, Yesu Kristo na Muhammad ambao ndiyo waanzilishi wa dini zote hizi kuu za ulimwengu zilizofunuliwa na Mungu kupitia Wadhihirishaji Wake hawa. Dini hizi zote ni sehemu ya ujumbe wa Mungu wa uongozi endelevu kwa binadamu ukifuatana kutoka vizazi hadi vizazi.

Basi ni nini kiletacho tofauti iliyopo kati ya dini hizi?

Hakuna tofauti ya kimsingi baina ya dini. Katika kila dini kuna mafundisho ya kiroho na ya kijamii. Mafundisho ya kiroho ya Wadhihirishaji wote wa Mungu ni sawa, kwa mfano, upendo kwa Mungu au kwa wenzako, kusali, kufunga ndoa, n.k. Tofauti huonekana katika mafundisho yanayohusu jamii za watu, kama vile jinsi ya kufunga ndoa, talaka, namna ya kufunga, namna ya sala na vinginevyo. Hizi sheria ambazo huongoza na kulinda vitendo vya binadamu hubadilika kulingana na mahitaji ya watu ambao Wadhihirishaji huwajia.

Imani ya Kibaha'i hukubali mamlaka ya kila dini yaliyopewa na Mungu. Kwa kuwa Wabaha'i wanamuamini Mwenyezi Mungu lazima wavikubali na kuviheshimu vitabu vyote vitakatifu vya Wadhihirishaji wake wote. Imani ya Kibaha'i hueleza kwamba dini zote za ulimwengu ni kama vituo mbalimbali katika historia ya maendeleo ya kusitawisha dini moja ya Mungu. Wabaha'i wanafundishwa:

"Shirikianeni na watu wote, jamaa na dini zote za ulimwengu kwa ukweli halisi, unyofu, uaminifu, upole, ukarimu na urafiki..."

Je, kuna ukasisi wa Kibaha'i au wahubiri wenye daraja la kidini?

La hasha! Hakuna ukasisi katika Imani ya Kibaha'i. Bahá'u'lláh amempa kila mtu madaraka katika maendeleo yake binafsi ya mambo ya kiroho. Pamoja na kutangaza imani yake katika Bahá'u'lláh, Mbaha'i huhimizwa kujiongezea na kujifunza zaidi mafundisho ya Imani yake, kuendelea kuwafundisha wengine Imani na kuishi maisha ya Kibaha'i.

Ikiwa hakuna makasisi, je, mambo ya Imani huendeshwaje?

Mambo ya Imani ya Kibaha'i huendeshwa na mashirika yaliyochaguliwa yaitwayo Mabaraza ya Kiroho yenye wajumbe tisa (9) kila moja. Mabaraza haya huchaguliwa kila mwaka na Wabaha'i wote waishio katika kila jamii ya eneo moja.

Shirika la utawala ambalo huendesha mambo ya Imani ya Kibaha'i katika ngazi ya kimataifa linaitwa Nyumba ya Haki ya Ulimwengu ambapo hii huchaguliwa mara moja kila baada ya miaka mitano.

Mashirika yote haya yaliundwa kupitia amri ya kalamu ya Bahá'u'lláh Mwenyewe.

Ni nini maana ya kuishi maisha ya Kibaha'i?

Dini daima imekuwa nguvu kuu kabisa ya kuwapuzia na kuwaasa watu ili waishi maisha mema. Imani ya Kibaha'i inaweka kanuni za tabia ya kila mtu binafsi. Hizi ni pamoja na upendo kwa Mungu, upendo kwa binadamu, haki, ukweli, uaminifu, unyofu, usafi, ubikira, unyenyekevu, uungwana, uadilifu, urafiki, ushirikiano, ukarimu, adabu, busara, amani, heshima, huduma na furaha. Mazoea ambayo ni machafu, yashushayo hadhi na kuaibisha na ya uharibifu kwa maisha masafi na yenye afya yamekatazwa, kama ilivyo pia udaku, usengenyaji na chuki.

Tunajua kwamba watu wengi huahidi vitu ambavyo hawatekelezi. Bahá'u'lláh ameonya:

"Yule ambaye maneno yake huzidi vitendo vyake, jueni kwa hakika, kwamba kutokuwepo kwake ni heri kuliko kuwepo kwake, kifo chake ni bora kuliko uhai wake."

Bahá'u'lláh anaandika:

"Nuru ya tabia njema inapita nuru ya jua. Ni msingi wa heshima na utukufu wa dunia, nayo huitegemea."

Anaendelea kushauri hivi:

"Kazi muhimu kabisa katika siku hii ni kutakasa tabia zako, kurekebisha adabu zako, na kusitawisha mwenendo wako. Wapendwa wa Mungu lazima waoneshe aina ya tabia na mwenendo kati ya viumbe wake ambavyo vitafanya manukato ya utakatifu wao uweze kuenezwa juu ya ulimwengu mzima."

Wabaha'i huamini nini juu ya maisha baada ya kifo?

Ndiyo, kufikiria kwamba baada ya kifo cha kimwili roho huangamia, ni sawa na kuwaza kuwa ndege tunduni huangamia tundu hilo libomokapo. Kristo alisema: "Nyumbani kwa Baba Yangu mna makao mengi." Bahá'u'lláh pia alifundisha kuwa kuna malimwengu mengi ya Mungu. Pia kuna uhusiano maalum sana kati ya roho na mwili ambavyo kwa pamoja humfanya binadamu. Uhusiano huu hudumu tu kwa muda mfupi wa maisha ya binadamu. Wakati uhusiano huu ukikoma (tunapokufa), kila kimoja hurudi kule kilikotoka; miili kwenye ulimwengu wa vumbi na roho kwenye malimwengu ya kiroho ya Mungu. Kwa vile zimetoka kwenye milki za kiroho, zikiumbwa kwa sura na mfano wa Mungu, na zikiwa na uwezo wa kujipatia tabia takatifu na sifa za mbinguni, roho, baada ya kutengana kwake na mwili, huendelea milele na milele. Hivyo roho zetu hupata uhuru zaidi kama vile ndege apatavyo uhuru baada ya kutolewa tunduni. Mara tu

zikipata uhuru kutoka kwenye miili hii ya kidunia, roho zetu huendelea kwenda kuelekea malimwengu ya kiroho, na daima huendelea mbele kumuelekea Mungu.

Bahá'u'lláh husema:

"Na sasa, kuhusu swali lako juu ya roho ya mtu na kuendelea kuishi kwake baada ya kifo. Jua wewe kwa ukweli kuwa roho, baada ya kutengana na mwili, itaendelea kwenda mbele mpaka ifikie ukaribu wa Mungu, katika kiwango na hali ambavyo mabadiliko ya nyakati na karne, hata mageuzi na nasibu za ulimwengu huu haviwezi kubadilisha. Itadumu kadiri Ufalme wa Mungu, enzi Yake, milki Yake, na uwezo Wake vitakavyodumu. Itadhihirisha ishara za Mungu na sifa Zake, na itafunua wema wa upendo na Baraka Zake."

Pia Bahá'u'lláh hutueleza kwamba malimwengu yaliyopo baada ya ulimwengu huu yana utukufu sana kiasi kwamba laiti tungeweza kuona jinsi yalivyo kamwe tusingeweza kutamani kuishi hapa duniani, bali tungetamani tuondoke mara moja.

Yeye husema:

"...Siri za kifo cha kimwili cha mtu na pia kurudi kwake hazijafichuliwa na bado hazijasomwa. Kwa haki ya Mungu! Kama zingefunuliwa zingezusha woga mkubwa na huzuni hata baadhi ya wengine wangeangamia, ilhali wengine wangejawa na furaha na hata kutamani kifo, na kumsihi kwa hamu isiyo kikomo, Mungu mmoja wa kweli – utukuzwe utukufu Wake – aharakishe mwisho wao".

Pia anasema:

"Enyi watumishi Wangu! Msihuzunike ikiwa, katika siku hizi na katika dunia hii, mambo yaliyo kinyume na matakwa yenu yameamriwa na kudhihirishwa na Mungu, kwa kuwa siku za kipeo cha furaha nyingi, za nderemo ya mbinguni, bila shaka zimewekwa akiba kwa ajili yenu. Malimwengu matakatifu na yenye utukufu wa kiroho, yatafunuliwa machoni penu. Mmekusudiwa na Yeye, katika ulimwengu huu na ule ujao, kujipatia sehemu ya manufaa yao, kushiriki katika furaha zao, na kujipatia sehemu ya rehema yao ya msaada. Kwa kila mojawapo, hakika mtafikia".

Je, Wabaha'i huamini pepo na Jehanam?

Wabaha'i huamini kuwa pepo na jehanam si suala la mahali na makao bali ni hali ya kuwa. Mtu aweza kuwa peponi ilhali bado yungali hapa hapa ulimwenguni pale atendapo mambo mema. Hali kadhalika aweza kuwa katika jehanam atendapo mambo maovu. Pepo ni hali ya kuwa karibu na Mungu: jehanam ni kutengana au kuwa mbali na Mungu. Pepo ni uwepo wa maadili ya kiroho; jehanam ni kutokuwepo au upungufu wa maadili haya.

Je, Wabaha'i wana siku Takatifu kama dini zingine?

Ndiyo, kuna Siku Takatifu kumi na moja kila mwaka ambapo Wabaha'i huadhimisha ukumbusho wa matukio maalum katika historia ya dini yao. Siku Kuu Tisa kati ya hizi Wabaha'i hawaruhusiwi kufanya kazi.

Je, Wabaha'i wana wakati wa kufunga?

Ndiyo, kama ilivyo kwa Wakristo, Wayahudi, Waislamu na waumini wa dini zingine, Wabaha'i pia wana siku za kufunga. Kwa siku kumi na tisa (kuanzia Machi 1 au 2 kutegemea na mabadiliko ya kalenda ya mwaka) tangu mawio hadi machweo, wale waliofikia umri wa utu uzima (yaani kuanzia miaka 15 na kuendelea), hawali wala hawanywi chochote.

Hata hivyo Wabaha'i huuchukulia mfungo kama ishara na ukumbusho. Kama vile mtu ajinyimavyo tamaa za kimwili, ndivyo hivyo ajizuie pia nafsi na vile vishawishi vya kimwili. Kufanya mambo kwa kiasi kwahitajika sana. Kufunga na kusali hutakasa na humpuzia mtu kufanya bidii kubwa kwa ajili ya Muumba wake. Mfungo ni kupona kiroho.

Msamaha wa kufunga umetolewa kwa watoto chini ya umri wa miaka 15, wasafiri kwa miguu (iwapo safari yao huzidi saa 2, na kwa vyombo vya usafiri iwapo safari yao huzidi saa 9), wagonjwa, wazee (miaka 70 na zaidi), waja wazito, kina mama wanyonyeshao, wanawake walio katika siku zao , na wale wafanyao kazi za mituringa (kazi ngumu zinazotumia nguvu nyingi).

Mfungo humalizika kwa Siku Kuu ya Naw-Rúz (Mwaka Mpya wa Kibaha'i) mnamo Machi 20 au 21 (kutegemea na mabadiliko ya kalenda ya mwaka).

Akiba ya Wabaha'i hupatikanaje?

Hakuna michango ya lazima katika Imani ya Kibaha'i; hakuna ada wala hesabu iliyokadiriwa ya kulipa. Hazina zote hutokana na kutoa kwa hiari ya mtu. Hakuna mtu apaswaye kujua anachokitoa mwingine. Michango yote ni za siri. Wabaha'i peke yao ndiyo wanaokubaliwa kutoa michango hii. Wabaha'i wanafikiria kutoa michango kama heshima na wajibu wao kiroho kwa sababu michango yao hutolewa kwa imani. Ni udhihirisho wa upendo wao kwa Yule wanayemuamini. Kiasi kitolewacho siyo jambo la muhimu. Kiasi kidogo kitolewacho kwa dhabihu na kwa mapenzi huheshimiwa zaidi machoni pa Mungu kuliko kiasi kikubwa kitolewacho bila dhabihu na mapenzi. Jambo muhimu ni upendo na kujitoa, ndivyo vinavyozingatiwa.

Je, Funzo la Kibaha'i juu ya matumizi ya vileo ni nini?

Unywaji wa pombe, mvinyo au kinywaji kingine chochote kileweshacho umekatazwa kabisa na Bahá'u'lláh. Vile vile imekatazwa kabisa uvutaji wa bangi, kasumba au dawa yoyote ile ya kulevya kama vile kokeini, heroini, mandraksi, n.k. imfanyayo mtu kuzoea kuitumia.

Je, Wabaha'i hufikiriaje mambo ya ndoa na talaka?

Imani ya Kibaha'i hufundisha kuwa ndoa na familia ndiyo msingi wa jamii na ni lazima iheshimiwe na kulindwa. Sheria ya ndoa ya Kibaha'i ni ya mke mmoja na mume mmoja tu. Ndoa ya Kibaha'i ni muungano wa kimwili na kiroho hivyo imekusudiwa kuwa ya milele.

'Abdu'l-Bahá husema:

"Ujue kwamba amri ya ndoa ni ya milele. Haitabadilishwa kamwe wala kugeuzwa. Huu ni muumbo mtakatifu na hakuna uwezekano hata kidogo kwamba mabadiliko na mageuzi viathiri muumbo huu mtakatifu."

Kila mmoja lazima kwanza amchague yule ampendaye na afanye uangalifu mkubwa kuijua tabia ya kila mmoja ili ndoa iweze kudumu milele. Walakini, kabla ya ndoa idhini za wazazi wa pande zote mbili walio hai ni za lazima. Hata hivyo, wazazi hawana haki (ruhusa) kuchagua mume au mke kwa ajili ya watoto wao.

Ikiwa mtu ambaye tayari ana zaidi ya mke mmoja na anataka kuwa Mbaha'i, anaruhusiwa kufanya hivyo bila kupunguza idadi ya wake zake. Anatazamiwa kuwalinda wote vizuri, lakini pia hakubaliwi kuoa tena mke mwingine hata kama mmojawapo atafariki.

Talaka haipendelewi kabisa lakini inaweza kuruhusiwa. Ikiwa baada ya kushauriana, na pia kufuatia majaribio ya kutengana ya mwaka mmoja, tofauti zao haziwezi kusuluhishwa kabisa, basi hapo talaka itatolewa.

Mbaha'i anaweza kumuoa au kuolewa na mtu asiye Mbaha'i ila pamoja na kufunga ndoa ya dini ya mwenzi wake, ndoa ya Kibaha'i lazima pia ifungwe siku hiyo hiyo.

Ni upi msimamo wa Imani ya Kibaha'i kuhusu Serikali?

Jamii ya Kibaha'i inapaswa ijitahidi kuwa aminifu na tiifu kwa serikali. Bahá'u'lláh alifundisha kuwa ili kuimarisha utaratibu mzuri wa kijamii na pia hali ya uchumi katika ulimwengu, kila mmoja lazima awe mwaminifu kwa sheria na kanuni za serikali.

Maandiko ya Kibaha'i tena husema kwamba wafuasi wa Imani ya Kibaha'i lazima wajue kuwa kutoiamini serikali ya haki ni kama kutomuamini Mungu Mwenyewe. Kuipinga serikali au kuitakia mambo maovu ni kinyume kabisa cha mafundisho ya Imani yao.

Wafuasi wa Imani ya Kibaha'i wanaamriwa kufuata mashauri haya katika uhusiano wao na serikali zozote za ulimwengu.

Bahá'u'lláh husema:

"Hakuna mtu yeyote aliyepewa haki kutenda katika njia ambayo itakuwa kinyume cha maoni yaliyofikiriwa ya wale ambao wamo katika mamlaka."

'Abdu'l-Baha pia husema:

"Lazima tutii na kuwa watakia mema wa serikali za nchi, utovu wa uaminifu kwa mfalme mwenye haki ni sawa na utovu wa uaminifu kwa Mungu Mwenyewe na kuitakia uovu serikali ni sawa na ukosefu kwa Hoja ya Mungu."

Wabaha'i wanaliona kuwa jukumu lao takatifu ni kuendeleza, kwa njia inayofaa zaidi, manufaa ya serikali zao na watu wake. Ni shauku ya kila mfuasi wa kweli na mwaminifu wa Bahá'u'lláh kutumikia kwa njia isiyo na ubinafsi na kwa hali ya uzalendo kwa nchi yake, manufaa ya nchi yake na kwa uaminifu ambao hautaachana na kiwango cha juu cha uaminifu na ukweli ambao hushirikishwa na mafundisho ya Imani yake. Uwepo wa Wabaha'i katika jamii yoyote ile ni jambo lipaswalo kuleta uhusiano mwema na umoja.

Wafuasi wa Imani hii lazima wawe waaminifu kwa serikali zao. Wamekatazwa kabisa kujihusisha na mienendo ya kisiri-siri au isiyo halali ya kisiasa au ya kijamii.

Je, ni upi msimamo wa Kibaha'i kuhusu siasa?

Msingi wa Utume wa Bahá'u'lláh ni umoja – umoja wa Mungu, umoja wa dini na umoja wa binadamu. Sisi Wabaha'i ni wamoja kote ulimwenguni. Tunatafuta kujenga umoja na kuendeleza mambo yenye kuleta manufaa na hali njema ya binadamu. Tutawezaje kufanikisha hili ikiwa kila mmoja atakuwa mshiriki wa chama tofauti ambacho kimsingi hupingana kimaoni na kimtazamo?

'Abdu'l-Baha pia husema:

"Chama chetu ni chama cha Mungu; sisi si watu wa chama chochote."

Na Shoghi Effendi pia husema:

Uadilifu katika jambo la vyama vya kisiasa lazima uoneshwe kwa maneno na vitendo, na upendo wa jamii nzima ya binadamu, ikiwa serikali au taifa, ambao ndiyo fundisho la kimsingi la Bahá'u'lláh, lazima pia uoneshwe kwa maneno na vitendo."

Na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu huandika:

"Imani ya Mungu ndiyo chanzo pekee cha wokovu kwa binadamu hivi leo. Sababu halisi ya maovu ya binadamu ni ukosefu wa umoja wake. Haidhuru hata kama utaratibu ubuniwao na viongozi wa watu kwa ajili ya umoja wa kisiasa wa ulimwengu utakuwa kamili jinsi gani, bado hautatoa tiba kwa sumu inayodhoofisha nguvu ya jamii ya wakati huu. Maovu haya huweza tu kuponywa kwa njia ya Imani ya Mungu..."

Ni unabii gani mwingine ambao umetimizwa kwa kuja kwake Bahá'u'lláh?

Imani ya Kibaha'i ilianza mwaka 1844, mwaka ule ule ambao wasomi wengi sana na watu kote ulimwenguni walikuwa wakingojea kuja kwa Mwalimu Mkuu, Mkombozi ambaye angekuja kuyaunganisha mataifa yote na kusimamisha amani na utawala wa haki ulimwenguni. Jina la Mwalimu Mkuu huyu hubadilika kutoka dini moja hadi nyingine. Kwa mfano, kwa Wakristo ni kurudi kwa Yesu Kristo, kwa Waislamu wa Madhehebu ya Sunni ni kushuka kwa Roho wa Mungu (Yesu Kristo), kwa Waislamu wa Madhehebu ya Shi'ih ni kurudi kwa Imam Husayn, kwa Wabudha ni kurudi kwa Budha wa Tano, kwa Wayahudi ni kurudi kwa Bwana wa Majeshi. Kila mmoja wa waahidiwa hawa atatimiza jambo hilo hilo, kuzileta dini zote, makabila na mataifa

yote ya ulimwengu pamoja katika undugu kamili, umoja na upendo. Baha'u'llah husema kwamba wote hawa wanakingojea kitu kimoja tu.

Maisha na Maandiko ya Bahá'u'lláh yanatoa ushuhuda kwamba, Yeye ndiye Mwahidiwa wa Vitabu vyote Vitakatifu, aliye na uwezo wa kuvunja mihuri ya utabiri (Danieli 12:4-10) wa Biblia na kutuelezea "maana ambazo zimejificha."

Zifuatazo ni baadhi ya tabiri nyingi zinazomhusu Bahá'u'lláh:

"Siku hiyo watawajia kutoka Ashur una miji ya Misri, na kutoka Misri mpaka huko mto, na kutoka bahari hii mpaka bahri hii, na kutoka mlima huu mpaka mlima huu.". Mika 7:12

Bahá'u'lláh alizaliwa katika mji wa Teheran, mji mkuu wa Uajemi (Persia) ambao wakati mmoja ilikuwa sehemu ya Milki ya kale ya Assyria. Yeye Mwenyewe hakujitahidi kutimiza utabiri kwa nguvu zake binafsi, bali umetimizwa hali akiwa mfungwa na mhamishwa. Bahá'u'lláh alitolewa kwenye mji yenye ngome ya Constantinople na Adrianople hatimaye akapelekwa kwenye mji wenye ngome wa Akká. Baadaye aliachiliwa kutoka ngome hii ya Akká na akaenda kuishi jirani na mto unaopita karibu na shamba la Na'mayn kuelekea mashariki mwa mji wa Akká. Bahá'u'lláh alipelekwa kwa kuhamishwa Kwake kutoka Bahari Nyeusi mpaka Bahari ya Mediterania. Alihamishwa kutoka Mlima wa Sar-Galu ulioko nchini Iráq mpaka mlima Karmel ulioko Israel. Kwa jinsi hii unabii wa zamani wa Mika ulitimizwa kama vile vile ulivyoandikwa.

"Atakapotoka katika jela atakuja kutawala"... (Muhubiri 4:14). Kutoka katika jela ya Akká Bahá'u'lláh aliandika barua zenye nguvu sana kwa wafalme na watawala wa ulimwengu wa karne ile ya 19, akianzisha msingi wa jamii Yake ya ulimwengu kwa siku zijazo.

- > "Na Sharon itakuwa zizi la makundi, na bonde la Akká litakuwa mahali pa mifugo kujilaza, kwa watu wangu ambao wamenitafuta." (Isaya 65:10).
- > "... na bonde la Akka liwe mlango wa tumaini." (Hosea 2:15).
- > "Na utukufu wa Mungu ulikuja nyumbani kwa njia ya lango ambalo maelekeo yake ni Mashariki." (Ezekiel 43:4)

Bahá'u'lláh, ambaye maana ya jina lake ni "Utukufu wa Mungu" au "Utukufu wa Bwana" alihamishwa kwenda Nchi Takatifu kutoka nchi yake ya kuzaliwa, Uajemi (Persia) iliyopo mashariki mwa Israel. Ujumbe Wake wa kuja ulikuwa umetangazwa kabla na Mtangulizi Wake, Báb, ambaye maana ya jina lake ni Lango. Na kwa njia hii utabiri wa Ezekiel ulitimizwa.

"Na nitaweka kiti changu cha enzi katika Elam, na nitaangamiza kutoka huko mfalme na wana wa kifalme, asema Bwana." (Jeremia 49:39).

Siku hizo Elam ilikuwa sehemu ya milki ya Uajemi (Persia), ambalo ndilo jina la kale la Irán, na hapa ndipo mahali Bahá'u'lláh alizaliwa. Wafalme na wana wa Kifalme waliotajwa katika utabiri huu ndio wale waliotumiwa barua na Bahá'u'lláh. Baadhi yao ni pamoja na Nasir'd-Din Shah wa Uajemi, Sultan Abdul-Azizi wa Falme za Ottoman, Tzar Nikolaevitch Alexander II wa Urusi, Kaiser William I wa Ujerumani, Mfalme Francis Joseph wa Austria-Hungary, Mfalme Napoleon III wa Ufaransa, Malkia Victoria wa Falme ya Uingereza, Papa Pius IX wa Kanisa Katoliki. Wengi walipuuza maonyo Yake, wakapoteza uwezo wao wote na falme zao zote zikaangamizwa. Nasaba za ufalme wa kina Napoleon, Hohenzollerns, Hapsburgs, Qajars, Uthman, na Romanoffs zote zimetoweka kutoka katika historia.

Kuna vitabu vingi ambavyo vinaelezea zaidi juu ya utabiri wa Bahá'u'lláh, baadhi ya hivi ni pamoja na: "Baadhi ya Maswali Yaliyojibiwa" (Some answered Questions), "Siku Iliyoahidiwa Imefika" (The Promised Day is Come), "Bahá'u'lláh na Wakati Mpya" (Baha'u'llah and the New Era), "Ufalme Mtukufu wa Baba Uliotabiriwa" (The Glorious Kingdom of the Father: Foretold), "Mwahidiwa wa Zama zote" (The Promised of All Ages), "Moyo wa Injili" (The Heart of Gospel).

- "Naja upesi. Shika sana ulicho nacho, asije mtu akaitwaa taji yako. Yeye ashindaye, nitamfanya kuwa nguzo katika hekalu la Mungu wangu, na jina la mji wa Mungu wangu, huo Yerusalemu mpya, ushukao kutoka mbinguni kwa Mungu wangu, na jina langu mwenyewe lile jipya." UFUNUO 3:12
- "Na mataifa wataiona haki yako, na wafalme wote watauona utukufu wako; nawe utaitwa jina jipya litakalotajwa na kinywa cha BWANA." ISAYA 62:2
- "...Yeye ashindaye nitampa baadhi ya ile mana iliyofichwa, nami nitampa jiwe jeupe, na juu ya jiwe hilo limeandikwa jina jipya asilolijua mtu ila yeye anayelipokea." UFUNUO 2:17

Kurudi kwa Nabii (Mjumbe) wa Mungu hakumaanishi mwili na jina lile lile bali roho. Yesu Mwenyewe aliwafafanulia wanafunzi wake kuwa Yohana alikuwa kurudi kwa Eliya (MATHAYO: 17:10-13), kwani Yohana alikuja kuendeleza kazi ile ile ya Eliya. Hivyo pia aliweka bayana kuwa hata Yeye hatarudi kwa jina lile lile na kitabu kile kile kwani hilo lisingewahangaisha wafuasi wake wa kweli. Yesu amesema, "Mimi ndimi Mchungaji Mwema..." Kondoo wangu wanaifahamu sauti yangu". Hivyo kondoo wa Yesu hawawezi kushindwa kumtambua akija na jina jipya na sura mpya.

Baha'u'llah hajatumia jina la Yesu, bali amekuja na jina jipya. Yeye Mwenyewe huandika: "Enyi Wayahudi! Kama mmedhamiria kumsulubisha kwa mara nyingine tena Yesu, Roho wa Mungu, niueni Mimi, kwa kuwa tena katika nafsi Yangu, amedhihirishwa kwenu...Ingawa jina langu si jina lake."

Kwa nini sharti tumuamini Bahá'u'lláh na kumkubali? Je, haitoshi kumuamini Yesu Kristo?

Bahá'u'lláh amefundisha kwamba Ufunuo wa Mungu ni endelevu. Ulimwengu unaweza kulinganishwa na shule ambamo kila daraja la maendeleo linalingana na mafundisho yaliyoendelea kulingana na kiwango cha uelewa wa binadamu ambaye daima anasonga mbele. Mafunzo yanayotolewa katika daraja au darasa moja hayafuti yale yaliyotolewa katika darasa lililopita bali yanaendeleza mbele elimu. Jambo hilo pia linaonekana katika dini, wakati dini moja inapotokea baada ya nyingine.

Bahá'u'lláh husema:

"Hizi kanuni na sheria, hizi taratibu zilizo imara zimetoka kutoka chanzo kimoja na ni mionzi ya mwanga mmoja. Kwamba zinatofautiana moja hadi nyingine ni kutokana na matakwa ya nyakati mbalimbali ambamo zilitangazwa."

Hii njia iliyotolewa na Mungu ijulikanayo kama "*Ufunuo Uendeleao*" inaweza kulinganishwa na ukuaji wa mti. Ua haliliharibu tumba na wala tumba kuharibu ua; ni hatua mbalimbali za ukuaji wa mti huo au ni kama kukua kwa mwanadamu. Je, mtoto ambaye hukua na kuwa kijana halafu mtu mzima, si bado anaendelea kuwa mtoto yule yule?

Kwa hiyo, kwa muktadha wa maelezo na mifano ya hapo juu ni dhahiri kuwa Ufunuo wa Baha'u'llah, ambao ni wa kipekee katika ukamilifu wake, na kwa mataifa yote, na ukiwa unalingana na mahitaji ya wakati huu, ni mfululizo wa Ufunuo Mkatatifu wa Wadhihirishaji wa Mungu waliopita.

Ni sharti tuwe na imani katika kila nabii wa Mungu adhihirishwapo. Krishna alipokuja alileta Neno la Mungu kwa siku Zake, Naye ndiye aliyekuwa mtoa mwanga pekee katika siku hizo. Musa, Zoroasta, Buddha, Yesu Kristo, Mtume Muhammad (S.A.W), Báb na Bahá'u'lláh vivyo hivyo. Hawa wote ni kama walimu katika shule moja hivyo hawana tofauti yoyote ya kimsingi. Wote ni wawakilishi wa Mungu duniani ambao Mungu huwatuma wakati baada ya wakati kuja kufunua mapenzi, sheria, na matakwa ya Mungu kwa wanadamu. Mtu yeyote akiwa na roho iliyo na "uzima", atamkubali kila Mjumbe atokeapo. Kristo alipokuja, ilikuwa haitoshi tena kamwe kumuamini Musa peke Yake, kwa sababu Kristo Ndiye alikuwa mtume (Mdhihirishaji) mpya wa ukweli wa Mungu. Basi ni sharti tumuamini Bahá'u'lláh kwa sababu hiyo hiyo. Yeye ameleta Neno la Mungu kwa siku hizi. Ndilo ukweli wa wakati huu na uliokamilika kabisa wa dini hii kuu ya Mungu.

Ni zipi Dini tisa kubwa ambazo zimefunuliwa?

Ni hizi zifuatazo:-

NA	DINI	MWANZILISHI	MWAKA
1	Sabean	Haijulikani	5000 K.K (Kabla ya Kristo)
2	Uhindu	Krishna	2000 K.K (Kabla ya Kristo)
3	Uyahudi	Musa	1330 K.K (Kabla ya Kristo)
4	Uzoroasta	Zoroasta	1000 K.K (Kabla ya Kristo)
5	Ubudha	Budha	560 K.K (Kabla ya Kristo)
6	Ukristo	Yesu Kristo	1 B.K (Baada ya Kristo)
7	Uislamu	Mtume Muhammad (S.A.W)	622 B.K (Baada ya Kristo)
8	Ubabi	Báb	1844 B.K (Baada ya Kristo)
9	Ubaha'i	Bahá'u'lláh	1853 B.K (Baada ya Kristo)

NB: Miaka ya karibu, ushahidi hutofautiana.

Báb na **Bahá'u'lláh** hujulikana kama Wadhihirishaji Pacha wa Mungu kwani wote wawili kwa pamoja walikuja kuleta Imani (Dini) moja tu ya Mungu – Dini ya Kibaha'i. Hili ni tukio la kipekee ambalo halijapata kutokea katika historia ya dini tangu kuumbwa kwa misingi ya mbingu na dunia.

Mungu yu kama jua. Mwangaza Wake ni ule ule mmoja siku zote. Manabii (Wadhihirishaji) ni kama siku za juma. Majina yao ni tofauti kama vile siku za juma zilivyo tofauti - Jumapili, Jumatatu, Jumanne, Jumatano, Alhamisi, Ijumaa, Jumamosi. Lakini, ule mwanga wanaouleta ni ule ule wa Mungu. Ukiwafikiria kama majina ya siku za juma, wao ni tofauti; lakini ukiwafikiria kwa njia ya mwanga wauletao, hawatofautiana kamwe. Wanakuja wakifuatana mmoja baada ya mwingine, kama vile siku za juma, lakini wote wanaleta mwanga ule ule wa Ukweli.

Hii ndiyo maana ya ishara ya siku za kuumba iliyotolewa katika Biblia. Kila siku ni "siku ya Mungu", siku ya kuja kwa mmojawapo wa Wajumbe Wake. Kumeshakuwako dini hizi nyingi, au "Siku za Mungu" zinazoongoza hadi Siku Kuu ya amani na umoja katika "wakati wa mwisho".

Je, Baha'u'llah aliacha mrithi?

Ndiyo. Bahá'u'lláh aliacha Agano kwa maandishi ambamo alimteua mwanawe wa kwanza, 'Abdu'l-Bahá, kuwa mfafanuzi (mfasiri) asiyekosea wa mafundisho Yake na pia awe Mfano wa Imani Yake.

Alisema kuwa 'Abdu'l-Bahá ndiye aliyekuwa yule ambaye wote ingebidi wamgeukie ili kupata maagizo na uongozi. 'Abdu'l-Bahá alikuwa mwenzi na msaidizi wa karibu wa Baba Yake wa wakati wote, Naye alishiriki katika mateso pamoja na Baba Yake. Alibakia mfungwa mpaka mwaka 1908. Baada ya kuachiwa huru alifanya ziara nyingi na ndefu za kufundisha barani Afrika, Ulaya na Marekani, Akiongoza shughuli za wafuasi wa Imani ya Baha'u'llah kote ulimwenguni. Alifariki dunia huko Haifa, Israel, mnamo mwaka 1921, na aliombolezwa na watu wa dini zote.

Je, 'Abdu'l-Bahá Naye aliacha mrithi?

Ndiyo. Katika Wasia na Agano Lake ulioandikwa, 'Abdu'l-Bahá alimteua mrithi kuwa kama Mlinzi wa Imani ya Kibaha'i. Pia aliandaa mipango ya kuundwa kwa mashirika ambayo yangelinda, kuilea na kuieneza Imani ya Bahá'u'lláh.

Shirika la msingi lilikuwa lile la Nyumba ya Haki ya Ulimwengu. Bahá'u'lláh, kwa kalamu Yake Mwenyewe, aliliunda shirika hili. Nyumba ya Haki ya Ulimwengu huchaguliwa kidemokrasia na Jamii ya Wabaha'i ya Ulimwengu mzima. Ndilo shirika linalosimamia utekelezwaji wa sheria za Bahá'u'lláh na kusimamia shughuli za Imani kote ulimwenguni. Bahá'u'lláh alilipa shirika hili haki na uwezo wa kutunga sheria zozote ambazo hazijaelezwa katika Maandiko Yake Mwenyewe. Walakini Shirika hili halina uwezo wa kubadilisha sheria ambazo tayari Bahá'u'lláh amekwishazitoa, lakini linaweza kutunga na kubadilisha sheria zozote ambazo hazipatikani katika maandiko ya Bahá'u'lláh, na ambazo zinahitajika kwa ajili ya usitawi (hali njema) ya ulimwengu wa binadamu.

Kwa mara ya kwanza Nyumba ya Haki ya Ulimwengu ilichaguliwa mnamo mwaka 1963.

Ni nani aliyekuwa Mlinzi wa Imani ya Kibaha'i?

Mlinzi wa Imani ya Kibaha'i alikuwa Shoghi Effendi Rabbani. Alizaliwa kwenye ukoo wa familia za Mtangulizi wa Imani ya Kibaha'i, Báb, na pia Mwanzilishi Mwenyewe, Bahá'u'lláh. Kwa mujibu wa Wasia na Agano la 'Abdu'l-Bahá, Shoghi Effendi ndiye aliyekuwa mfafanuzi asiyeweza kukosea wa mafundisho ya Kibaha'i, na pia ndiye ambaye watu wote yawapasa wamgeukie kwa uongozi. Chini ya mkono wake wa upendo na uongozi, Imani ya Kibaha'i ilienea kwa haraka kote ulimwenguni. Shoghi Effendi alifariki mnamo mwaka 1957

Makao Makuu ya Ulimwengu ya Imani ya Kibaha'i yapo wapi?

Makao Makuu ya Ulimwengu ya Imani ya Kibaha'i yapo jijini Haifa katika Nchi Takatifu, Israel, kwenye mlima Karmel ambao uliitwa na Isaya kuwa ni "Mlima wa Mungu". Yapo karibu na pango la Eliya ambako Yesu na manabii wa zamani walitembelea. Nchi hii takatifu ni makao makuu ya mambo ya kiroho na pia ya kiutawala ya Imani ya Kibaha'i.

Imani ya Kibaha'i imeeneaje duniani?

Katika muda mfupi kabisa tangu kuanzishwa kwake mwaka 1844, Imani ya Kibaha'i imeenea kutoka Uajemi (Persia), nchi ilikoanzia, mpaka katika nchi zote, majimbo, visiwa na sehemu zinazotawaliwa za ulimwengu. Kuna wafuasi katika kila nchi kote ulimwenguni.

Kuna Mabaraza ya Kiroho ya Kitaifa takribani katika kila nchi ambayo huongoza shughuli za Kibaha'i kote ulimwenguni. Dini ya Kibaha'i ni ya pili katika kuenea kwa haraka duniani ikiifuatia dini ya Kikristo.

Maandiko ya Kibaha'i tayari yamekwishatafsiriwa katika lugha zaidi ya 680 tofauti tofauti.

Inakadiriwa kuwa kuna Wabaha'i zaidi ya milioni 7 kote ulimwenguni.

Mtu hufanya nini ili awe mmoja wa wafuasi wa Imani ya Kibaha'i?

Mtafutaji, akiamini kwa dhati rohoni mwake kwamba Bahá'u'lláh ni Mdhihirishaji wa Mungu na Mwahidiwa wa siku hizi, basi yeye hapo yu tayari kuwa Mbaha'i. Anaweza kumuarifu Mbaha'i au Jamii yoyote ya Kibaha'i ya karibu haja yake kuwa mfuasi wa Bahá'u'lláh. Ndipo atakaribishwa kwa upendo katika jamii ya Kibaha'i. Na kwa kusudi la kupata takwimu ataombwa kujaza kadi maalum yenye maelezo yake binafsi.

Mtu hawezi kuwa mmoja wa waumini wa Imani ya Kibaha'i kwa kuzaliwa au kurithi au kwa sababu wazazi wake ni Wabaha'i. Kila mmoja lazima atafute ukweli yeye mwenyewe kwa njia ya uaminifu na uhuru bila kuwa na chuki ya aina yoyote. Yeyote mwenye umri wa miaka kumi na tano au zaidi, yu huru kutuma maombi ya kuwa muumini wa Imani ya Kibaha'i. Watoto wanaozaliwa katika familia ya Kibaha'i hulelewa katika misingi ya Kibaha'i mpaka watakapofikia umri wa miaka 15 ambapo watatakiwa kutamka wenyewe kama wanataka kuwa Wabaha'i

Wabaha'i hufanya shughuli gani?

Mbali na shughuli zinazolenga ufundishaji wa dini Wabaha'i pia hufanya shughuli za huduma mbalimbali ambazo huwajumuisha watu wa asili zote; dini, rangi, makabila, itikadi, tabaka na mataifa yote. Shughuli hizi zinalenga kuongeza elimu ya kiroho na kukuza uwezo wa watu kuzitumikia jamii zao ili kujenga ustaarabu mpya. Shughuli hizi ni pamoja na:

- Mikutano ya Ibada
- Madarasa ya Watoto ya Maadili
- Vikundi vya Vijana Chipukizi
- Masomo ya Taasisi ya Ruhi

Mtu anaweza kupata wapi maelezo zaidi juu ya Imani ya Kibaha'i?

Ili kupata maelezo au habari zaidi juu ya Imani ya Kibaha'i tafadhali wasiliana na Mbaha'i yeyote unayemfahamu au wasiliana na Baraza la kiroho la kitaifa la wabahai wa Tanzania:

Barua pepe <u>secretariat@bahai.or.tz</u> Simu +255685637422

Au Unaweza kutuandikia kupitia:

Barua Pepe: secretariat@bahai.or.tz
Au fika mwenyewe Makao Makuu ya
Imani ya Kibaha'i Tanzania,
Mtaa wa Mfaume, Upanga, Dar es Salaam,
Au tembelea

Tovuti maalum: www.bwc.org

